

T.C.
BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU

KARAR TARİHİ: 03/08/2022

KARAR SAYISI: 2022/903

İTİRAZ EDEN : .....

**BAŞVURUNUN YAPILDIĞI
KURUM VEYA KURULUŞ** : Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (Araç Muayeneleri
Şube Müdürlüğü)

**KURUM VEYA KURULUŞUN
CEVAP TARİHİ** : 07/06/2022

İTİRAZ DİLEKÇESİ TARİHİ : 10/06/2022

KURULA İNTİKAL TARİHİ : 13/06/2022

KAYIT NO : 2022/746

RAPORTÖR : Muhittin Selim KAYABAŞI

I. İTİRAZ VE KONUSU

....., 01/06/2022 tarihli ve 2202521277 sayılı CİMER başvurusuyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Araç Muayeneleri Şube Müdürlüğü'nden özetle; “... .. plakalı aracı kendisine satan ... ve ..... karşı açacağı davanın kabulü için aracını muayeneden geçirmek için istasyona götürülen kişinin isim bilgisinin gerektiğinden bahisle Kendisinin Ruhsat Sahibi olduğu ve 08/06/2020 tarihinde satın aldığı .... plakalı aracının, satın aldığı tarihten sonra yani 23/06/2020 tarihinde .... Araç Muayene İstasyonları İşletmeciliği A.Ş. .... İstasyonunda aracını muayeneye götürülen kişinin ad ve soyadı bilgilerinin verilmesini,” talep etmiştir.

II. KURUM VEYA KURULUŞUN CEVABI

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Araç Muayeneleri Şube Müdürlüğü'nün CİMER üzerinden verdiği 07/06/2022 tarihli cevabi yazısıyla özetle; “...

İlgi başvuru hakkında kişisel verileri koruma kanunu çerçevesinde bilgi verilememektedir. Söz konusu araç ile ilgili önceki sahibi adına araç muayeneye getiren kişi hakkındaki bilginin Mahkeme kararıyla verilebilmesi mümkündür.” hususu bildirilmiştir.

III. KURULA BAŞVURU

Başvuru sahibi 13/06/2022 kurul kayıt tarihli dilekçesi ile itirazen Kurulumuza başvurmuştur. Yapılan inceleme neticesinde başvuru sahibinin itiraz dilekçesinde görülen eksikliklerinin başvuru sahibince tamamlaması gerektiği hususu, 30/06/2022 tarihli 88428622-E.2205/20640 sayılı yazımız ile başvuru sahibine bildirilmiş, başvuru sahibinin 13/07/2022 tarihli tekemmül dilekçesi 18/07/2022 tarihi itibarıyla Kurulumuza intikal etmiştir.

Başvuru sahibi itiraz dilekçesinde “....

.... Araç Muayene İstasyonları İşletmeciliği A.Ş.'den Aracımın önceki sahibi yada önceki sahibi zamanında muayeneye götüren kişinin bilgisini istemedim. Aracı teslim aldıktan yani bana ait olduktan sonraki bilgiyi istedim, verilmedi.

08/06/2020 günü satın aldığım aracımın halen sahibiyim ve 23/06/2020 muayene gününe dair bilgi istedim. Yani aracın sahibi olduğum durumda bilgi istiyorum. Tekrar tekrar belirttim aracın halen sahibiyim ve önceki sahipleriyle ilgili her hangi bir talebim yok, fakat bilgi tarafıma verilmedi.

Bahsi geçen .... aracın sahibiyim, aracımın muayene bilgisi (Eki) ektedir, aracımın noter satış sözleşmesi(Ek2) ektedir, aracımın ruhsat bilgileri (Ek3) ektedir,

İlgili bilgi edinme kanunuyla kişisel verilerin korunması kanununa göre aracımı .... çarşıda benden alarak yine ....'daki muayene istasyonuna muayene yaptırmak amacıyla götüren kişinin ad, soyad bilgisini talep ediyorum.

Aracımı vekaletle satan ..... 'un ismi geçen Noter Satış Senedi ektedir.

"KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU MADDE 5 ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması." kanun hükmüne göre aracı bana satan ..... ve ..... 'a karşı açacağım davanın kabulü için aracımı muayeneden geçirmek için istasyona götüren kişinin isim bilgisi gerekmektedir. Yine ilgili kanunun aynı maddesinin "e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması." fıkrasına göre aracı bana satanlara karşı dava açma hakkım sebebiyle konunun 1. ilgilisi olduğumdan hakkım olan bu bilgiyi edinmek istemekteyim.

Yine araç satış sözleşmesinde adı geçen kişilerin aracımı muayene istasyonuna götürmesi sebebiyle "Madde 5 c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması." kanununa göre kişilerle sözleşmem vardır.

İlgili kişinin hakları MADDE 11 fıkralarına ve MADDE 13 fıkralarına göre muayeneye giren aracın sahibi olduğumdan aracımla ilgili bilgi edinme hakkım vardır.

Talep ettiğim bilgi ayrı veya özel bir çalışma, araştırma, inceleme ya da analiz neticesinde oluşturulan türden değildir. İsteklerim bilgi edinme hakkı kanununa göre talep edilemeyecek veriler değildir, bilakis şahsıma ait aracın bilgisidir.

Anayasa M. 74/3 "Herkes, bilgi edinme hakkına sahiptir." kanunu ve içtihatlar çerçevesinde görevi dolayısıyla ..... Araç Muayene İstasyonları İşletmeciliği A.Ş.'nin şahsımla ilgili uhdesinde bulunan her türlü veriye erişim hakkım olduğunu anlıyorum.

Bilgi edinebilmem vatandaş olarak önemli bir hakkımdır. 4982 Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile tanımlanan, Bilgi Edinme Hakkım kapsamında, tarafı olduğum salt bilgi talep ediyorum,

Sonuç ve İstek: .... Araç Muayene istasyonları işletmeciliği A.Ş. ... .. İstasyonunda, Muayene tarihi 23/06/2020 olan .... plakalı aracımı muayeneye götüren kişinin ad, soyad bilgisini yazılı talep ediyorum, itirazımın kabulüyle gereğinin yapılmasını arz ederim,...." hususlarını belirtmiştir.

IV. USUL YÖNÜNDEN İNCELEME

Bilgi Edinme Hakkı mevzuatı hükümleri uyarınca, itiraz başvurusunun usul yönünden incelenmesi neticesinde, itiraz dilekçesinin aranan şartları haiz olduğu, eksiklik veya aykırılığın bulunmadığı ve mevzuatta belirtilen süreler içinde Kurulumuza itirazda bulunulduğu görüldüğünden **başvuru sahibinin itirazının usul hükümlerine uygun olduğu değerlendirilmiştir.**

V. İLGİLİ MEVZUAT VE ESAS YÖNÜNDEN İNCELEME

1) 24/10/2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan **4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun;**

1.1) “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde *“Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.”*,

1.2) “Tanımlar” başlıklı 3’üncü maddesinin (c) bendinde ‘Bilgi’, (d) bendinde de ‘Belge’ kavramının ne olduğu açıklanmıştır. *“(…) (c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi, (d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını, (...) ifade eder.”*

1.3) “Bilgi edinme hakkı” başlıklı 4 üncü maddesinde *“Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.”*,

1.4) “Bilgi verme yükümlülüğü” başlıklı 5’inci maddesinde *“Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.”*

1.5) “İstenecek bilgi veya belgenin niteliği” başlıklı 7’nci maddesinin 1 inci fıkrasında *“Bilgi edinme başvurusu, başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.”*

Hükmü bulunmaktadır.

2) Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik’in **“İstenecek bilgi veya belgelerin niteliği”** başlıklı 12’inci maddesinde de *“Bilgi edinme başvurusu, başvuru alan kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi veya belgelere ilişkin olmalıdır.”* hususu belirtilmiştir.

3) **“Bilgi Edinme Hakkının Sınırları”** ise, 24/10/2003 tarihli ve 25269 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan **4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu**’nun dördüncü bölümünde 15 ile 28 inci maddeler arasında ve yine 27/04/2004 tarihli ve 25445 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan, **Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik**’in beşinci bölümünde, 27 ile 39 uncu maddeler arasında tahdidi olarak sayılmıştır.

4) Bu çerçevede, bilgi edinme herkes için kanuni bir hak, bilgi verme ise Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları için kanuni bir yükümlülüktür. Kurum ve kuruluşların bilgi ve belgeye erişimi engellemeleri, ancak Kanunun istisna saydığı gerekçelerin mevcudiyeti halinde mümkündür.

5) Başvuru sahibinin dilekçesi ve eklerinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi neticesinde; başvuru sahibinin itirazına konu başvurusunda yer alan **taleplerinin** kendisine ait olan .... *plakalı* aracının, kendisinin sahibi olduğu dönemde 23/06/2020 tarihinde ... *Araç Muayene İstasyonları İşletmeciliği A.Ş. .... İstasyonunda* aracı muayeneye sokan kişinin ad ve soyadı bilgilerinin verilmesine yönelik olduğu, başvuranın söz konusu verilere erişiminde güncel, meşru, somut ve kişisel menfaatinin bulunduğu, mevzuatın istisna saydığı hükümler haricinde kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi ve belgelerin ise bilgi edinme başvurularına konu olacağına hükme bağlandığı, ancak talebe konu bilgi ve belgelerin ilgili idarenin kayıtlarında mevcut olan bilgiler çerçevesinde karşılanmasının demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak bilgi edinme hakkının kullanımı kapsamında olduğu ve 4982 sayılı Kanunun dördüncü bölümünde “**Bilgi Edinme Hakkının Sınırları**” başlığı altında **istisna olarak belirtilen bilgi ve belgelere yönelik olmadığı** değerlendirildiğinden ilgili idarenin kayıtlarında mevcut olan bilgiler çerçevesinde anılan Kanunun “**Bilgi verme yükümlülüğü**” başlıklı 5. maddesi kapsamında karşılanması gerektiğinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’na bildirilmesi kararlaştırılmıştır.

VI. KARAR

- (1) .....’ın itirazının **KABULÜ** ile;
- (2) Başvuru sahibinin dilekçesi ve eklerinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi neticesinde; başvuru sahibinin itirazına konu başvurusunda yer alan **taleplerinin** kendisine ait olan 08/06/2020 tarihinde satın aldığı ..... *plakalı* aracının, kendisinin sahibi olduğu dönemde yani 23/06/2020 tarihinde ..... *Araç Muayene İstasyonları İşletmeciliği A.Ş. .... İstasyonunda* aracı muayeneye sokan kişinin ad ve soyadı bilgilerinin verilmesine yönelik olduğu, başvuranın söz konusu verilere erişiminde güncel, meşru, somut ve kişisel menfaatinin bulunduğu, mevzuatın istisna saydığı hükümler haricinde kurum ve kuruluşların ellerinde bulunan veya görevleri gereği bulunması gereken bilgi ve belgelerin ise bilgi edinme başvurularına konu olacağına hükme bağlandığı, ancak talebe konu bilgi ve belgelerin ilgili idarenin kayıtlarında mevcut olan bilgiler çerçevesinde karşılanmasının demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak bilgi edinme hakkının kullanımı kapsamında olduğu ve 4982 sayılı Kanunun dördüncü bölümünde “**Bilgi Edinme Hakkının Sınırları**” başlığı altında **istisna olarak belirtilen bilgi ve belgelere yönelik olmadığı** değerlendirildiğinden ilgili idarenin kayıtlarında mevcut olan bilgiler çerçevesinde anılan Kanunun “**Bilgi verme yükümlülüğü**” başlıklı 5. maddesi kapsamında karşılanması gerektiğinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’na bildirilmesine,

03/08/2022 tarihli ve 2022/903 sayılı kararın devamıdır.

(3) İşbu karara karşı 60 gün içinde idari yargıda iptal davası açılabileceğinin taraflara bildirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

Başkan
Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU

Üye
İbrahim ACARLI

Üye
Ahmet Hüsrev VURAL

Üye
Prof. Dr. Mahmut KOCA

Üye
Ünsal TOKER

Üye
İsmail KURUL
(Toplantıya Katılmadı)

Üye
Dr. Hayrettin KURT

Üye
Hakan ÖZTATAR